

treballem

per una economia més propera

**Pla de Desenvolupament Econòmic
de Sant Martí 2018-2022**

Més col·laborativa · Més social · Més redistributiva · Més propera · Més solidària · Més plural · Més implicada · Més sostenible

Ajuntament de
Barcelona

El Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) del districte de Sant Martí 2018-2022 és el full de ruta per, des de la proximitat, impulsar i generar activitat econòmica equilibrada, sostenible i arrelada al territori, que contribueixi a satisfer les necessitats del seu veïnat.

El Pla implica i es dirigeix a veïns i veïnes en situació d'atur o precarietat laboral; comerços i serveis de proximitat; empreses del Districte; persones que volen desenvolupar iniciatives emprenedores d'economia convencional o d'innovació socioeconòmica, tant de forma individual com col·lectiva; entitats d'Economia Social i Solidària; iniciatives comunitàries i, en general, al conjunt d'agents socioeconòmics de Sant Martí.

Neix amb la vocació de ser un paraigua que integri i coordini el conjunt d'intervencions relacionades amb el desenvolupament econòmic: l'ocupació de qualitat, l'economia de proximitat, l'Economia Social i Solidària, el turisme sostenible i el nou lideratge públic. Intervencions que poden ser impulsades o coimpulsades per l'Administració, el teixit social i comunitari o l'econòmic.

Té la visió de l'economia plural, la que promou condicions de treball justes en un entorn saludable i que té en compte la protecció ambiental i la cohesió social. Sense oblidar la mirada de gènere, la dels diversos col·lectius d'edat i la mirada intercultural.

Alguns indicadors socioeconòmics de renda, atur i benestar Sant Martí (2016)

	El Camp de l'Arpa del Clot	El Clot	El Parc i la Llacuna del Poblenou	La Vila Olímpica del Poblenou	El Poblenou	Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou	El Besòs i el Maresme	Provençals del Poblenou	Sant Martí de Provençals	La Verneda i la Pau	Sant Martí	Barcelona
--	----------------------------	---------	-----------------------------------	-------------------------------	-------------	--	-----------------------	-------------------------	--------------------------	---------------------	------------	-----------

Demogràfics

Població (1)	38.252	26.928	14.861	9.346	33.621	13.455	22.609	20.516	26.031	28.673	234.292	1.610.427
% Població del Districte	16,3%	11,5%	6,3%	4%	14,4%	5,7%	9,6%	8,8%	11,1%	12,2%	14,5%	
% Població sense estudis+ estudis primaris	21,2%	22%	19,7%	7,8%	20,9%	16,4%	40,1%	24,9%	29,3%	34,1%	23,6%	22,1%
% Població educació universitària	28,1%	25,3%	32,7%	52,4%	31,2%	39,3%	10,4%	22,5%	18%	12,6%	25,7%	30%
Índex d'envelliment (Pob 65 i +/Pob 0-14)	197,5%	143,8%	145,1%	70,2%	97,2%	72,5%	121%	118,8%	197,2%	204,5%	141,1%	161,5%

Econòmics

Índex renda familiar disponible (2015)	78,7	84,7	96,8	150,2	95,6	162,5	54,4	102,8	68,3	57,5	86,5	100
Atur registrat (abril 2017)	1.988	1.330	633	415	1.430	691	1.586	1.057	1.491	1.691	12.312	76.784
Pes atur registrat (població 16-64 anys, en %) (abril 2017)	8%	7,4%	6,2%	6,4%	6,4%	8%	10,6%	7,7%	9,4%	9,8%	8,1%	7,3%
% Atur llarga durada s/Total atur (abril 2017)	39,3%	41,6%	42,5%	40,2%	40,6%	38,9%	39%	42,5%	43,5%	43,6%	41,2%	39%
% Persones ateses pels serveis socials municipals respecte pob. barri (%)	5%	4,5%	5,7%	1,8%	4,1%	2,9%	8,8%	4,6%	5,2%	5,5%	5%	4,8%

(1) Padró Municipal d'Habitants 2016

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

	Sant Martí	Barcelona	(%) Sant Martí / Barcelona
--	------------	-----------	-------------------------------

Activitat econòmica

% Superfície destinada a activitat econòmica	32,8%	30,7%	14,1%
% Indústria s/superfície cadastral destinada a activitat (m ²)	38,3%	28,6%	18,9%
% Oficines	17,4%	18%	13,6%
% Comerç	23,2%	23,7%	13,9%

Comerç i serveis

Total locals en planta baixa	9.678	78.033	12,4%
Total locals actius en planta baixa	7.114	60.265	11,8%
Total comerços en planta baixa	2.423	22.747	10,7%
% Comerços sobre total establiments actius en planta baixa	34,1%	37,7%	-
Total serveis en planta baixa	4.031	31.773	12,7%
% Serveis sobre total establiments actius en planta baixa	56,7%	52,7%	-
Nombre locals buits*	577	4.745	12,2%

*Locals en procés de reforma, lloguer o compra

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Potencialitats

Activitat econòmica: activitat econòmica molt diversificada i dinàmica que se sustenta en un teixit empresarial i comercial ben articulat (destaquen els tres eixos comercials i les quatre associacions de comerciants, així com diverses associacions empresarials). Alhora presenta nous potencials, com el canvi de planejament urbanístic del 22@ per adaptar-lo a noves estratègies econòmiques lligades al desenvolupament sostenible i de qualitat, o el sector de l'economia verda o el vinculat a la mobilitat, entre d'altres. A més de disposar d'una notable presència d'equipaments de ciutat, el Districte compta amb una activitat econòmica diversificada, amb sectors com la indústria, el comerç de proximitat i l'activitat turística.

Característiques del territori: Sant Martí compta amb uns factors de desenvolupament endògens com: l'orografia plana i la façana marítima, que poden ser generadors d'oportunitats socioeconòmiques; el caràcter fronterer, que permet dinàmiques de treball conjunt amb els municipis de l'eix Besòs; el teixit articulat de moviments socials i entitats, i les diferents memòries històriques de cada barri. A tot això cal sumar-hi els diferents projectes de reforma urbana que es duen a terme al Districte.

Economia Social i Solidària: el Districte compta amb un notable passat cooperativista, que connecta amb la voluntat d'enfortir el teixit actual a través de la intercooperació i el treball en xarxa, així com de la valorització del patrimoni arquitectònic cooperatiu.

Tecnologia i innovació: Sant Martí compta amb una elevada concentració de centres universitaris, de recerca i de transferència, que complementen en nombre i varietat la diversa presència d'actors amb interès per al desenvolupament socioeconòmic del Districte. A més, disposa d'una forta implantació d'entitats relacionades amb la innovació social digital, entre d'altres, el moviment *maker* i la manufactura digital, especialment al Poblenou.

Cultura i creativitat: en l'àmbit cultural, Sant Martí gaudeix d'un teixit associatiu articulat i arrelat al territori, al qual se suma un ric patrimoni històric, artístic, cultural i industrial, com el centre cultural La Farinera i les fàbriques de creació, com Hangar o la Sala Beckett. En l'àmbit de la creativitat, destaca la dinamització del barri del Poblenou com a districte de l'art i la creativitat de la ciutat. En l'àmbit econòmic, cal posar en relleu la concentració d'empreses creatives al Districte i la contribució que fan a la diversificació econòmica.

El Pla de Desenvolupament Econòmic de Sant Martí vol ser una eina per treballar en revertir les dinàmiques socioeconòmiques del Districte en relació amb:

- **L'atur i la precarietat laboral**, que de forma rellevant es concentra en les persones en situació d'atur de llarga durada, persones majors de 45 anys amb baix nivell formatiu i joves, amb especial atenció de forma transversal a les dones en els tres col·lectius.
- **La pèrdua de comerç de proximitat**, que afecta de forma desigual els diferents barris del Districte i que cal entomar creant una estratègia que enforteixi la dimensió empresarial d'aquest tipus de comerç alhora que faci valdre el seu rol de creació d'ocupació i de cohesió social.
- **Les desigualtats socioeconòmiques entre els barris del Districte** i, fins i tot, dins un mateix barri. Sant Martí és un districte amb força desigualtats internes, possiblement és dels més polaritzats en termes de renda, nivells d'atur o nivell formatiu, fet que dificulta la cohesió interna.
- **Retorn socioeconòmic insuficient del sector turístic als barris del Districte**, ja que es percep una manca de relació entre la pressió turística que suporten alguns barris del Districte, el retorn socioeconòmic d'aquesta activitat i l'impacte positiu dels efectes generadors de riquesa del turisme.

Per transformar aquestes dinàmiques es treballa des d'una mirada global i s'aposta per un desenvolupament diversificat, que tingui en compte tant les necessitats com les potencialitats del Districte, juntament amb les possibilitats d'inserció laboral i la generació d'activitat econòmica. És així que el Pla proposa potenciar de forma prioritària els següents sectors o models econòmics:

	Treball de cures i serveis a les persones		Innovació social digital, on s'inclou el moviment <i>maker</i>
	Alimentació saludable i de proximitat		Economia verda
	Serveis vinculats a l'activitat turística		Model de l'economia col·laborativa del procomú

El 7 de març de 2018 es va presentar en el Plenari del Districte el Pla de Desenvolupament Econòmic de Sant Martí 2018-2022. Aquest Pla és fruit d'un procés d'anàlisi i debat amb representants de 47 entitats presents al territori, que han fet un total de 142 aportacions, i es concreta en nou línies estratègiques d'intervenció i 48 mesures.

Es preveu una assignació econòmica mínima de 2 milions d'euros anuals per a la implementació i el desenvolupament de les mesures que apareixen al Pla, que marca el full de ruta del desenvolupament socioeconòmic de Sant Martí per als pròxims cinc anys.

Governança

El Pla de Desenvolupament Econòmic es basa en un model de coproducció entre l'Administració pública, el teixit social i comunitari i el sector privat. Aquest model és present tant en el disseny com en el desplegament del Pla, que implica posada en marxa, gestió i avaluació.

Per fer-lo efectiu, els espais de treball i concertació són els següents:

- **Grup Motor del Pla de Desenvolupament Econòmic del districte de Sant Martí:** és l'espai municipal de lideratge on es posa en comú l'estratègia i el conjunt d'intervencions de desenvolupament econòmic que es duen a terme des de les diferents instàncies municipals. Es reuneix amb una periodicitat mensual.
- **Taula de Comerç, Taula d'Ocupació i Taula d'Economia Social i Solidària:** són els espais de rendició de comptes globals, on s'informa de l'estat d'execució del Pla. El seu objectiu

fonamental és incentivar que els agents que hi participen avaluin el grau de compliment de les línies estratègiques, fent el seguiment de la implementació dels projectes i recollint propostes. Un cop l'any es presentarà un informe de l'estat de les actuacions del Pla en la sessió plenària del Consell de Districte.

- **Espais de coproducció:** són els espais d'operativització de les mesures, on es lideren i s'assignen les tasques derivades del desplegament del Pla i des d'on es fa la coordinació tècnica, el seguiment, l'avaluació i la presa de decisions per a la implementació de les mesures. Es convoquen des del Grup Motor o des d'iniciatives o entitats del territori.

S'està habilitant un web informatiu i de seguiment del Pla on totes les persones interessades podran consultar les dades i la informació actualitzada.

Línies estratègiques i mesures

OCUPACIÓ DE QUALITAT

01 Impulsar l'ocupació dels veïns i les veïnes en situació d'atur

Apropament dels recursos ocupacionals de ciutat ubicats al Districte a residents que no en són usuaris/àries habituals, a través d'accions de col·laboració amb entitats i difusió específica de programes i serveis.

Accions per al foment de l'ocupació juvenil de qualitat desplegant mesures del *Pla per al Foment de l'Ocupació Juvenil de Qualitat 2016-2020*.

Nou dispositiu d'inserció sociolaboral per a persones joves de 16 a 35 anys amb problemàtiques de salut mental i/o patiment psicològic que volen accedir al mercat laboral o retornar al sistema educatiu.

Projectes d'atenció integral i d'impuls per a l'ocupació en barris amb vulnerabilitats especials que requereixin d'especificitats en funció de les característiques de la població resident.

Accions de formació-capacitació professionalitzadora o ocupacional, incloent-hi la formació amb impacte comunitari, la formació en competències transversals i la capacitació en tecnologies de la informació i comunicació.

Contractació de persones en situació d'atur mitjançant de projectes integrals amb contractació o altres mesures d'*experienciació* laboral, combinant accions de formació amb el desenvolupament de tasques d'interès per a la comunitat.

Ajuts a la contractació per fomentar l'ocupació de qualitat per a empreses que contractin persones en situació d'atur amb vulnerabilitats especials i/o que viuen en barris d'actuació definits com a preferents.

Dinamització de la Taula d'Ocupació del districte de Sant Martí com a espai d'intercanvi i coordinació de projectes ocupacionals i agents empresarials.

02 Promoure el treball digne

Radiografia sobre la precarietat laboral de les persones residents al districte de Sant Martí.

Accions específiques per a persones en situació de precarietat laboral.

Promoció d'accions de divulgació i sensibilització envers el bon govern corporatiu en l'àmbit laboral.

DESENVOLUPAMENT I ECONOMIA DE PROXIMITAT

03 Promoure el comerç de proximitat

Enfortiment de la visibilitat del comerç de proximitat.

Impuls de l'associacionisme comercial.

Millora de la competitivitat i l'emprenedoria mitjançant actuacions que donin resposta a necessitats de capacitació, d'assessorament o de transmissió empresarial, entre d'altres.

Foment de les sinergies amb altres sectors econòmics del territori: restauració, cultura i educació, polígon industrial, 22@, activitats turístiques...

Integració d'hàbitat urbà i comerç, afavorint la connexió entre zones comercials, i impuls d'actuacions en els mercats municipals.

Fer valdre la contribució del comerç en la cohesió territorial i social.

Dinamització de la Taula de Comerç del districte de Sant Martí.

04 Promoure activitat econòmica sostenible i de qualitat

Exploració de pols econòmics del territori per crear activació econòmica, com poden ser les universitats del territori o el Front Marítim.

Foment de projectes d'impuls socioeconòmic del districte de Sant Martí mitjançant instruments de finançament municipal.

Dinamització del projecte de nous usos de l'equipament municipal de Palo Alto com a referent cultural i creatiu.

Assessorament tècnic a projectes de base comunitària i d'entitats del territori sobre ocupació i desenvolupament local, existents o emergents.

Impuls d'accions d'informació i sensibilització sobre finançament alternatiu.

Impuls d'eines per a l'activació de locals buits amb programes per afavorir la instal·lació de nova activitat econòmica en algunes zones del Districte.

Apropament al territori dels recursos i serveis de suport a l'emprenedoria i l'empresa de Barcelona Activa, per tal que arribin al màxim d'iniciatives.

Suport i dinamització a les empreses del polígon industrial de Sant Martí.

Impuls de la responsabilitat social corporativa al teixit empresarial del districte de Sant Martí.

05 Promoure la innovació i inclusió social digital

Suport a la fabricació de la nova era digital/*makers* a través d'accions de creació de xarxa entre aquest tipus d'iniciatives.

Foment de les xarxes i plataformes de consciència col·lectiva per la sostenibilitat i la innovació social.

Accions de formació i inclusió digital per combatre la bretxa digital.

---

06 Promoure i impulsar l'Economia Social i Solidària al Districte

Posada en marxa del centre municipal de referència en innovació socioeconòmica a l'antiga fàbrica de Can Jaumandreu.

Promoció de nova Economia Social i Solidària a través de la difusió i l'impuls d'iniciatives que operin amb aquests principis i valors.

Accions d'acompanyament, formació i sensibilització a persones i iniciatives.

Visibilització d'iniciatives existents d'Economia Social i Solidària que afavoreixin el coneixement entre les diferents iniciatives.

Promoció de l'Economia Social i Solidària des del teixit comunitari perquè impulsi iniciatives, tant pel que fa a la identificació de projectes com a la seva execució o difusió.

Impuls a iniciatives empresarials de l'Economia Social i Solidària existents a Sant Martí.

Projectes singulars de l'Economia Social i Solidària al districte de Sant Martí: Node Eix Pere IV, Bicihub, La Pionera i Cooperativa Gregal.

Dinamització de la Taula d'Economia Social i Solidària del Districte.

07 Promoure el retorn social i territorial de l'activitat turística

Visibilitat, difusió i expansió de l'experiència del Barcelona Forum District com a bona pràctica de responsabilitat social empresarial i inserció laboral en el sector.

Elaboració d'un cens d'operadors i activitats relacionats amb el turisme a partir del PAD.

Consolidació d'espais de trobada entre operadors turístics i agents territorials.

Foment de la responsabilitat social empresarial dels hotels de la zona.

Territorialització dels criteris de sostenibilitat i/o segell de qualitat en l'àmbit laboral del sector turístic.

Difusió dels actius i punts d'interès de Sant Martí per part dels operadors turístics per retenir els i les visitants al Districte i incrementar-ne la despesa al territori.

08 Promoure un nou model per a la promoció de l'activitat econòmica al territori

Procés de nou lideratge públic del 22@ a partir de la Comissió de Coordinació del 22@ i de la Comissió Ampliada, així com del procés participatiu Repensem el 22@.

Identificació i mapatge del conjunt de recursos ocupacionals i formatius d'entitats i operadors públics del Districte.

Elaboració d'un informe de diagnosi anual sobre la realitat socioeconòmica de Sant Martí.

09 Impulsar una major contractació pública socialment responsable

Supervisió del compliment de les obligacions socials de les empreses contractades per prestar serveis al Districte.

Per a més informació

ajuntament.barcelona.cat/santmarti

proximitat@barcelonactiva.cat

**Districte de
Sant Martí**